

UČITELJSKI TOVARIŠ

Glasiló avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati samo na naslov:

Uredništvo Učiteljskega Tovariša v Idriji.

Rokopisov ne vračamo.

Vse pošiljke je pošiljati franko.

Učiteljski Tovariš izhaja vsak petek popoldne. Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto velja 10.— K pol leta 5.— " četrta leta 2-50 " posamezna številka po 20 h.

Za reklamne notice, pojasnila, poslana, razpise služb je plačati po 20 h za petit-vrsto. Priloge poleg poštnine 15 K.

Za oznanila je plačati od enostolpne petit-vrste, če se tiska enkrat . . . 14 h . . . dvakrat . . . 12 " . . . trikrat . . . 10 " za nadaljna uvrščenja od petit-vrste po 8 h. Oznanila sprejema Učiteljska tiskarna (telefon št. 118).

Naročnino, reklamacije, to je vse administrativne stvari je pošiljati samo na naslov:

Upravništvo Učiteljskega Tovariša v Ljubljani.

Poštna hranilnica št. 53.160.

Reklamacije so proste poštnine.

Prihodnja številka „Učiteljskega Tovariša“ izide dne 21. maja 1915.

Bodočnost malih narodov.

Državni poslanec dr. Karel Kramarj, vodja mladočeske stranke, je objavil v „Narodnih Listih“ članek, ki je zbudil občo pozornost v naši državi in izven nje. Dr. Kramarj govori sicer o češkem narodu, toda njegova izvajanja so do pičice prikladna tudi za naš slovenski narod. Češko ime naj izpremenimo v slovensko, pa imamo važno in aktualno poglavje pisano za svoje ljudstvo!

Dr. Kramarj pravi: Mali narodi so v tej vojni pridobili na veljavi. Na obeh straneh govore o tem, da gre v tem gigantskem boju za svobodo vseh narodov. Mi verujemo v bodočnost svojega naroda in to ne samo v slepi veri, v sami tolažbi slabiča — marveč zato, ker vidimo, kaj pomenijo manjši narodi, nego je narod češki, v ogromni borbi starega sveta. Svetovna vojna postane gotovo mejnik novega časa, ki bodo v njem sosebno tisti mali narodi, ki so slučajno raztreseni na mejah med velikimi državami, ti narodi bodo prej ali slej igrali vse drugačno vlogo, nego so jo doslej. Da bi le ne krvavi krst — ki ga je prejel naš narod — ne ostal brez učinka na naše notranje življenje. Da bi le ne zaostajali v tem preporodu Evrope! Tudi mi moramo postati drugačni in boljši. Imeti moramo notranjo enotnost vsega naroda za skupno postopanje, naj gre že za zaščito narodnega življenja ali pa za njega nemoten razvoj! Imeti moramo poguma, da svoje javno življenje političsko in gospodarsko izčistimo od vsega, kar se je pokazalo slabotno in gnilo, in položiti moramo vodstvo narodne stvari v roke njih, ki so prestali težko preizkušnjo in ki bodo, vsak na svojem mestu, mogli izpolnjevati svojo dolžnost napram narodu in češki javnosti! Povzdigniti se moramo nad strankarske interese in iskati najboljših ljudi za veliko novo delo v narodu, pa naj tudi

pri tem ostajamo zvesti smotrom in stremljenjem, ki smo se zanj obvezali v strankinih programih. In čim resneje in stvarneje bomo umevali svojo dolžnost napram svojemu narodu, tem bolje bomo spoznavali, kako blizu so si programi posameznih čeških strank. In da iz tega spoznanja napravimo odločilni korak do enostavnejših strankarskih razmerj na Češkem: to bo prva posledica našega moralizirnega vstajenja. Potem se nam tudi ne bo treba bati zaradi bodočnosti, pa naj nam tudi prinese novih izkušenj in trpljenja!

Tako dr. Kramarj! — Gotovo je, da bo tudi slovensko učiteljstvo ob tem moralizirnem vstajenju našega naroda imelo svoj delež in svojo besedo. — Ob sveži in zadostni hrani bo držal „mozeg naroda“ pokonci naše narodno telo! — Slovensko učiteljstvo pokaže tudi v bodočnosti svojemu ljudstvu, da je zanje in zaradi njega! Z moralizirnem vstajenjem naroda pride tudi doba in pravica narodnemu učiteljstvu!

Vojna.

ŠTAJERSKI TOVARIŠI V VOJNI.

Po novjšem izkazu je 711 štajerskih učiteljev v vojni, in sicer 489 Nemcev in 222 Slovencev. To je 36% štajerskega učiteljstva. Izmed nemških učiteljev jih je padlo 14, ranjenih je 34, ujetih 15, pogrešani 3, odlikovanih je bilo 11. Zveza slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem še ni imela časa in sredstev, da bi sestavila natančen seznam glede slovenskih učiteljev s Spod. Štajerskega v vojni.

UBOGO SRCE!

Krogla priletela,
v srce ga zadela —
konec vseh je bolečin,
živ ostane nanj spomin.

Strašna vest je prihrumela,
ljubica je zaihtela,
smrti blage ni do nje —
o, ubogo ti srce!

VPOKLICANJE SUPERARBITRIRANIH K ODDELKOM ZA REKONVALESCENTE.

»Fremdenblatt« reproducira članek lista »Ostrauer Zeitung«, v katerem pravi: Kakor uradno poročajo, bo od zdaj naprej, dokler traja vojna, vse vojake, ki jih je vojaški zdravnik klasificiral kot točasno nesposobne in ki nimajo pravice do invalidske pokojnine, brez superarbitracije, ne glede na dobo službene nesposobnosti, uvrščali v oddelke za rekonvalescente, ki obstoje pri naših nadomestnih bataljonih. Ta odredba vojnega ministrstva velja tudi za nazaj. Vsi tisti, ki so jih bili od pričetka vojne potom superarbitracije kot točasno nesposobne poslani na dopust in ki nimajo pravice do invalidne pokojnine, bodo zaradi te odredbe tudi takoj vpoklicani.

NOVI NABORI ZA LETNIKE 1878. DO 1890., 1892., 1893. IN 1894.

Korespondenčni urad poroča: V dobi od 1. okt. do 31. dec. 1914 izvedeni nabori letnikov 1878 do vseh let 1890, 1892, 1893 in 1894 pripadajočih črnovojnih obvezancev so izkazali rezultate, iz katerih je razvidno, da pri presoji sposobnosti niso uporabljali povsod enakega merila. Nastopile so pri tem razlike, ki potrebujejo nujno izenačenja, da se tako, odgovarjajoč principu splošne brambne obveznosti, zagura enakomerno postopanje z vsemi za orožje sposobnimi državljani pri pritegnitvi k službi pod orožje in obrambi domovine. — Vojaška uprava je odredila zaradi tega nove nabore zgorajšnjim letnikom pripadajočih črnovojnih obvezancev, v kolikor te v posameznih upravnih ozemljih rezultati prejšnjega nabora lahko ne utrpe. — K novemu naboru bodo morali priti v letih 1878 do 1890, 1892, 1893 in 1894 rojeni, ki točasno še ne služijo v skupni armadi, v vojni mornarici, v deželni brambi ali pri orožništvu, oziroma

ne izvršujejo v črni vojski na podlagi njihove osebne črnovojniške obveznosti službe z orožjem, torej tudi oni, ki so bili pri prejšnjem naboru potrjeni k črnovojniški službi z orožjem, a so bili pri prezentiranju ali od takrat kot nesposobni odpuščeni. — Določila tozadevnega razglašja o izjemah glede priglasitve k naboru se od svoječasnihi tozadevnihi odredb bistveno razlikujejo in sicer po značaju novih naborov, na drugi strani pa tudi po izkušnjah iz prejšnjih naborov. — Da se zadobi lažja podlaga za kontrolo priglaševanja, je bila sklenjena tokrat splošna zglašilna obveznost pri občini za naborne obvezance. Priporoča se, da se k tej zglašitvi prinese s seboj pri prejšnjem naboru dobljeni črnovojniški legitimacijski list. Kraj, kjer se mora posamezni naborni obvezanec podvreči od 25. maja do 15. junija 1915 se vršečim naborom, je redno bivališče dne 1. maja kot dneva izdaje vpoklicnega razglašja. Poznejše menjanje tozadevno ne izpremeni ničesar, vendar pa se samo mimoidoče bivališče par dni ne more smatrati kot bivališče v tem smislu. — Opustitev zglašitve pri občini bivališča za zapis bodo političke oblasti strogo kaznovale. — Glede ugodnosti, vprašanj enoletno-prostovoljnega znamenja, vstopa v oboroženo silo kot enoletni prostovoljec veljajo enaka določila kakor pri prejšnjih naborih. — Tudi istim letnikom pripadajočih, v evidenci druge rezerve služboobvezni bosensko-hercegovinski deželani, ki se mude v Avstriji, so pod istimi pogoji, in sicer pri c. in kr. dopolnilnih okrajnih poveljstvih njihovega bivališča podvrženi novemu naboru in se morajo do 15. maja 1915 zglašiti pri občinah, kjer prebivajo. — Zaradi izvedbe novih naborov se pritegnitev zavoljo pred kratkim napovedanih izprememb črnovojnege zakona novo sestavljenih črnovojniških kategorij odlaga.

PROTI RAZŠIRJANJU VZNEMIRLJIVIH VESTI.

C. kr. policijsko ravnanje v Ljubljani razglašja: Opazilo se je mnogokrat, da so se pojavile in se širile v policijskem okolišu že od pričetka sedanje vojne naj-

LISTEK.

Se nekaj o Lavtarjevem delovanju.

Leta 1873. smo bili v VII. razredu ljubljanske realke. Naš profesor slovenščine, A. Lesar, je nevarno obolel, in njega je nadomestoval L. Lavtar. Njegov prvi nastop nam je precej ugajal. Prej smo mlatili suhoparno slovnico, Lavtar pa je pričel s poukom o literaturi, ki nas je veliko bolj zanimala. Ob koncu šolskega leta nas je posebno vzpodbujal k obisku visoke šole, zlasti dunajske. Priporočal nam je tudi vstop v dijaško društvo »Slovenijo«. Opisaval nam je osebnost dveh tedaj posebno merodajnih literatov, ki jih je sam natančneje spoznaval v omenjenem društvu. To sta bila Levstik in Stritar. Prvega je karakteriziral kot veseljaka, ki je znal s svojim humorjem zabavati celo dvorano, drugega pa kot bolj molčečega filozofa, ki mu je ugajala manjša družba ožjih prijateljev.

Spominjam se tudi še, s kakšno vne-mo so pričeli učitelji poučevati računstvo po Lavtarjevi metodi še ob času, ko so bile v šoli uvedene dr. Močnikove računice. — z —

Manifestacije.

Povodom Janko Lebanove 60letnice je jubilar prejel od tovariša Štipka Ferluge, nadučitelja na Opčinah pri Trstu, sledečo pesem:

Tovariš miljeni!
Nad šestdeset
še dvajset let
prijatelj Ti želi:
a v dobi te še delaj vnet
za narod ljubljani,
kot delal si popred!
Saj dela Ti ne strašiš se
in truda ne in znoja ne!...
Let cilih petinštirideset
si delu žrtvoval;
preganjanja, trpljenja
in grenkega življenja,
ki ga podaja svet,

se nisi nikdar bal!...
Zato presvetla zarja
večer naj Ti sladi,
da zabiš piš viharja,
ki vsakemu preti,
kdor trudi se in dela,
a ne vpogiba čela
pred njimi, ki krivico
golijo, a pravico
sovražijo, črtijo!...
Zato Ti kličem vnet:
»V pokoju brez skrbi
še mnogo, mnogo let
Ti, Janko, živi mi!
A v tem ne zabi druga,
ki zove se Ferluga,
ki zroča Ti pozdrave
znad Openske višave!...«

Bivša tovarišica, gospa Pavla J., je jubilarju poleg lepega šopka dehtečih cvetic poklonila sledeči akrostihon:

Jasna ni bila Ti steza življenja,
a vsaj na večer se Ti sreča smehljaj!...
Nebo Te obvaruj bridkosti, trpljenja,
kar ima blaginje svet: zdaj Ti jo daj!
Ogromen Ti bil je dolžnik dosedaj!...

Anton Bezenšek, vseučiliški profesor v Sofiji (v Bolgariji), se je Lebana spomnil s plemenitim darom ter mu pisal sledeče pismo:

Dragi mladostni prijatelj!

Učakal si tudi 60letnice, kakor lani jaz; a še znamenitejša je, da praznuješ obenem 45letnico svojega slovstvenega delovanja!

»Vitam prolongere factis.« (Življenje se prodoljuje z deli). To je zlato geslo, ki velja tudi o Tebi. Delal in storil si mnogo kot učitelj in kot pisatelj. Delal si v domovini za domovino. Tvoj trud je bil uspešen in krasen. Lahko zreš nazaj, in Tvoja vest Ti poreče: storil si svojo dolžnost; storil si ne samo, kar Ti velevala stan, ampak kar si mogel storiti. Zato si cel mož — po besedah S. Gregorčiča. Naj Te še Bog poživi mnogo let, da boš mogel še dalje delovati po tem lepem geslu!

Daj Ti Bog učakati še boljših let, kakor so bila marsikatera v minolosti!

Tvoja pota, kakor vobče pota učiteljeva, niso bila z rožicami posuta. Vendar pa tudi rožic ni manjkalo v raznih tre-

različnejše govorice bodisi o vojnih dogodkih, bodisi o političkih zadevah. Te govorice so bile take, da bi jih moral vsak razsoden človek smatrati za izrastek razuzdane domišljivosti ali breztemeljne bojazljivosti ali pa celo za premišljene hudobnosti. Vkljub temu se je, žal, pokazalo, da se je takim govoricam tem rajše verjelo in se jih tem radovoljnejše širilo, čim neverjetnejše in brezmislnejše so bile. V javnem interesu, kakor v interesu prebivalstva samega smatra c. kr. policijsko ravnateljstvo za potrebno, najodločnejše opozoriti na to, da se bo proti razširjevalcem neresničnih in razburljivih govoric v smislu zakonitih predpisov z brezobzirno strogostjo postopalo.

URADNIŠKIH PLAČ NE PRIKRAJSAJO.

Korespondenčni urad piše: „Wiener Tagblatt“ poroča: Ker se je razširila vest, da nameravajo zmanjšati uradniške plače, oziroma, da odpravijo časovno napredovanje, se je podala uradniška deputacija k finančnemu ministru baronu pl. Englu. Voditelj deputacije, predsednika društva poštinskih uradnikov Pauerfeinda, je finančni minister pooblastil, da pomiri stanovske kroge z obvestilom, da na merodajnih mestih ne mislijo na tako odredbo. Minister je priznal poštivostnost državnega uradništva, ki svojega dejanskega domoljubja ni dokazala samo s prostovoljnimi odtegljaji od plače, marveč tudi z marnim sodelovanjem v vseh panogah vojnega skrbstva.

„VOJNA ZBIRKA.“

C. kr. dvorna knjižnica prosi, da se ji pošiljajo poleg dolžnostnih izvodov tudi razni drugi vojne se tičeči časopisi, razne kuriozitetne grafične in tipografske umetnosti, zemljevidi in tabele, spisi o mednarodnem položaju, ki so izšli tik pred izbruhom vojne ali za časa vojne, komunique raznih držav o principialnih vprašanjih vojne in sploh vsi spisi, ki se tičejo mobilizacije, preuredbe javnega življenja zaradi vojne v verskem, političnem in socialnem oziru, poglobitve državne pripadnosti, modifikacije narodnostnega vprašanja in enakih za avstrijo posebno važnih problemov. Nadalje prosi za pošiljanje razglednic z bojnega polja. Istotako leposlovne spise, ki so namenjeni za vojno in dom, in tudi semkaj spadajoče muzikalije. Rokopisi se na željo prepisejo in vrnejo lastniku, imena se pa ne bodo obelodanila in pride to le za uporabo zgodovinarjev, najbolj zanimive stvari se bodo pa razstavile v sijajni dvorani c. kr. dvorne knjižnice. Vse navedeno naj se pošilja s pripombo: „Vojna zbirka.“

DRŽAVNI PRISPEVEK ZA PREŽIVLJANJE.

C. kr. domobransko ministrstvo je pozvalo vse političke deželne oblasti, naj obzorožajo okrajnim komisijam za preživljanje, da v tem, da svojci vpoklicanih, ki ali že uživajo državni prispevek za preživljanje ali šele prosijo zanj, opravljajo ali prevzemajo poljska dela, ni nikakega poudarka jim državni prispevek ustaviti, zmanjšati ali odreči, ako so le dani vsi drugi zakoniti pogoji. To pa zato, ker je plača, ki se s takim delom doseže, le začasen dohodek, posebno pa še z ozirom na velik gospodarski pomen, ki ga ima v tem letu brezhibno obdelanje polja.

nutkih življenja. Ohrani spomin na tiste, a pusti iz spomina trnje.

Tako boš živel še srečno in zadovoljno leta starosti, katerih naj Ti božja previdnost našteje pravi mnogo!

Živio mnoga leta!

ITALIJA.

Italijanski naučni minister je zahteval od akademskih senatov, naj takoj prepričajo vsakršne političke izjave dijakov, sicer bo ukazal vsa vseučilišča zapreti. — Zunanji minister zahteva isto od vseh mestnih zastopov, ker bodo v obratnem slučaju zastopi razpuščeni ter nastavljeni kraljevi komisarji.

RUSKO POSTOPANJE S POLJSKIMI LEGIJONARJI.

Iz Krakova pišejo: Socialno-demokratski „Naprzod“ posnema po ruskem listu „Gubernskaja Vied“, da nazivljejo na Ruskem poljske legijonarje „gališke strelce“ ter postopajo z njimi kot s člani razbojniških družb. Pred kratkim so v nekem gališkem mestecu izsledili 8 legijonarjev v starosti od 17 do 18 let in jih privedli pred ruske častnike, katerih eden jih je tako-le ogovoril: „Kot upornikom vam gre smrtna kazen; vi ne tvorite dela avstro-ogrške armade, marveč imate edinole ta namen, da na Rusko Poljskem provzročate upor. Vi ste tudi uporniki proti lastnemu narodu! Ker ste pa zaslepljeni otroci imamo usmiljenje z vami in vam darujemo življenje.“

ZA GOSPODARSKO SAMOSTOJNOST MONARHIJE.

Dne 18. pr. m. se je vršila na Dunaju pod predsedstvom društvenega predsednika dr. Ernesta barona pl. Plenerja in dr. Aleksandra Weckerleja skupna seja predsedstvenih članov srednjeevropskih gospodarskih društev v Avstriji in na Ogrskem. Zastopniki društev so najprej razpravljali o gospodarskem razmerju med Avstrijo in Ogrsko, in enodušno se je konstatiralo, da mora iti gospodarsko zedinjenje obeh držav monarhije pred vsemi trgovsko-politiškimi pogajanjimi z zunanjimi državami. Tudi so vsi navzoči izrazili mnenje, da je to zedinjenje med Avstrijo in Ogrsko na temelju gospodarske skupnosti potrebno. Nato so se vzela v pretres prizadevanja, ki so se začela v nemški državi v svrhu trgovinsko-politiškega zblizanja med Nemčijo in Avstro-Ogrsko, in se je izjavilo, da bi bilo takega zblizanja želeli pod gotovimi pogoji, zlasti bi morala ostati nedotaknjena gospodarska samostojnost monarhije.

KONTROLA ŽIVIL.

Ministrstvo notranjih del je izdalo novo naredbo glede živil. V tej naredbi naroča, da je treba natančno nadzorovati sedaj draga živila glede kakovosti, in prodajalce pokvarjenih, ponarejenih ali manj vrednih živil kaznovati.

STROŠKI VOJNE.

„Frankfurter Zeitung“ poroča: Vele-sile, ki so dosedaj udeležene na vojni, so najele doslej okroglo 42 milijard predujmov in posojil. Na Nemčijo odpade 13 in pol milijarde, 12 milijard odpade na Anglijo, ki pa zopet išče posojila, 6 milijard je najela Rusija in preko 7 milijard Francoska.

Mohorčič Jožef.

Bil sem pred štirimi leti bolan in sem iskal zdravja na solncu in ob morju. Takrat se mi je pridružil, ne da bi ga nago-

varjal; imel je vselej lastne sklepe. In splnca in vode mu ni bilo dovolj, nikdar dovolj, zato ga nisem umel. Kako vendar, ko je bil močan in razvit in v enainvajsetem letu! Vedel sem, da je žilav in trdovraten v zasledovanju svojih namenov, da si njegovih namenov nisem poznal; živel je v sebi in samostojno. A vedel nisem, da je bila v oni volji, v oni molčeči vztrajnosti želja k zdravju, da so bile v navidezno zdravem organizmu tihe, nezdruge kali. In če jih je čutil, jih je zamolčal; tožbe ni poznal, ker je imel preveč energije.

Danes vem in sem prepričan, da bi bili boleznimi nadvladani, ko bi bil v boljšem življenju onemogočen njihov razvoj.

Z lahko želodčno indispozicijo je šel tov. Mahorčič v drugi polovici julija l. l. na orožno vajo v Trst. Prišla je kriza. Dodeljen je bil k odhajajočim na bojišče, a je tik pred odhodom dosegel, da so ga izločili kot bolnika ter pridržali v rezervi. Po dveh mesecih je prišel iz Ljubljane domov superarbitriran do letošnje pomladi. a je upal, da se bo hitro restauriral v rednem življenju in z dobro oskrbo. Toda če me je vprašal, ali je boljši, mu nisem mogel pritrditi; iskal je zdravja in hiral. A uklonilo ga ni; s tem in onim se je ukvarjal, dokler ga ni zadela okrog Božiča strašna vest, da je njegov mlajši brat izdihnil dušo na bojišču.

Ko sem ga videl, se mi je zdelo, da je izpodrežana nit njegovega lastnega življenja, tako ga je zrušil obup. Takrat sem našel razrahljano vso njegovo močno in nezlomljeno voljo. Le eno je želel, da bi brat živel namesto njega, da bi s svojim idealnim zdravjem in neuklonljivim veseljem do dela stal na njegovem mestu ter ostal ohranjen staršem. Tačas sem videl, da se je utrgalo v njem vse, na čemer je skozi leta visel, da je za ceno bratove smrti pokopal vse, kar mu je bilo dotlej najvišje in najvrednejše, samo mrznja je ostala in rasla v srcu. a ni mogla dati tolažbe.

Z duševnim trpljenjem se je združilo telesno; bolezen je napredovala koncem zime bolj in bolj, dasi si je sam še ni znal razložiti. Se enkrat je zbral svoje sile in šel počevati, čeprav le tri tedne. Povedal mi je svoj sklep kot vselej, ko je že bil dozorel in neizpremenljiv. Truden da je brezdolja, ter da hoče koristiti ljudstvu, bodočemu rodu. Šel je res a bila je to volja brez moči. Ko se je vrnil, je plamen življenja v njem že dogoreval.

Tri dni pred smrtjo sem ga obiskal. Na altani je sedel v preksolnčju, naslonjen z obrazom na stolico pred seboj. Ko me je slišal, se je z naglo kretnjo dvignil. Oči so bile ugasle in nobene iskre življenja več v njih. Sedel sem zraven njega, molčala sva dolgo. Nisem ga hotel tolažiti z neresnico.

Pod nama se je vila trta, in v njej je plul sok, nižje je bil vrt s preorano in zasejano temnorjavo zemljo, dalje za strehami je zelenelo drevje s prvimi listi. Novo življenje, nova rast. A kaj v soku, v zemlji in zelenju? In kaj v presihanju soka, v utrujenju zemlje in v uvenenju zelenja? Kaj pred pričetkom rasti in po zvršetku propada? Kaj globoko v dnu tajnosti in za mojim poslednjim dihom?

Govoril sem. O razumu, ki se vije med dvomi, ki išče resnice, kot trta solnca, ki hoče iz nemira navzgor, da najde na višinah mir in počitek.

Nisem končal. Tovariš je segel v nedra in položil na stolico pred se religiozno, meditacijsko knjigo ter me prosil oproščenja; skril jo je bil pred menoj, ko sem

prihajal. Več ni mogel govoriti. Nagnil se je spet na stolico, da mu nisem videl obraza, a vedel sem, da je v njem vse jasno, da je bilo zanj osvetljeno že kdaj, da je ves miren in ustavljen. Strmel sem le, da se je to zgodilo, ne da bi njegove energije bolezen količkaj upognila. Njegova volja je bila še močna kot v najkrepkejših dneh. — Ko mu je tretje jutro posvetilo solnce na posteljo je pozdravljaj svojo zadnjo zarjo življenja in umrl mirno in brez bolečin.

Pomlad dehti. S solncem in cvetjem se je osulo drevje. Mlad ležiš, tovariš, v tej uri na mrtvaškem odru. Blizu sva si bila v življenju in daleč. Tvoji nazori niso bili moji nazori, Tvoje poti niso tekle mojim vzporedno. A ko Te danes gledam, kako si moral pasti mlad, se oddaljujem od Tebe. Da nisi živel proletarskega življenja slovenskega učitelja — o, še koliko zlatih zarij bi pozdravljaj!

Sežana, 1. maja 1915.

J. P.

C. IN KR. VOJAŠKO POVELJNIŠTVO PROTI DENUNCIJANTOM.

„Aussiger Tagblatt“ od 19. pr. m. piše: „Tukajšnje c. in kr. mestno poveljništvo nas prosi, da priobčimo sledečo vest: Naznanja se občinstvu, da vojaški oblasti prihajajo v neštetem številu anonimne ovadbe, ki tako po svoji vsebini kakor po svoji obliki kršijo ugled vojaških oblasti na najdrznejši način. Koliko so vredne take ovadbe, katerih pisec nima poguma, da bi svojo ovadbo podprl s svojim imenom, je jasno. Vbodoče se take ovadbe sploh ne bodo jemale na znanje, temveč pojdejo v koš.“

PREGLEDOVANJE DRUGEGA ČRNOVOJNŠKEGA POZIVA.

Kakor javlja „N. Wr. Tagbl.“, bo zakon o drugem črnovojniškem pozivu objavljen v najkrajšem času. Pregledovanje za črnovojnike drugega poziva (17letne in 43—45 letne) se bo vršilo v mesecih juniju in avgustu. Za sposobne spoznani bodo poklicani pod orožje koncem avgusta, oziroma začetkom septembra. Starejši letniki se bodo uporabljali za lokalne službe, v nadomeščenje onih čet, ki odidejo na fronto.

DELO SLOVENSKEGA UCITELJSTVA ZA „RDEČI KRIŽ“.

Otroci ljudske šole Vrata-Gorenji Lokovec so nabrali 48 K 53 vin.; učiteljica Bibijana Bisailova v Trnovem na Notranjskem nabrala 575 K 56 vin.; učiteljstvo v Trnovem na Notranjskem nabralo med šolsko mladino 31 K 70 vin.; šolsko vodstvo na Krki pri Zatični 13 K 43 vin.; šolsko vodstvo v Velikem Podlogu pri Leskovcu 17 K; šolsko vodstvo na Breznici zbirko šolske mladine 11 K 58 vin.; šolsko vodstvo osemrazrednice v Spodnji Šiški 5 K; šolsko vodstvo Peče pri Vačah 12 K 15 v.; učiteljica Tonica Kračmanova in Zinka Fabjanova v Št. Lenardu pri Laškem trgu 4 K; skupaj 718 K 95 vin.

V zadnji številki izkazanih K 24.555-55

Danes izkazanih K 718-95

Doslej nabranih K 25.274-50

Prosimo nadaljnjih obvestil, oziroma izpopolnil dosedanjih izkazov!